

Jiří Churavý šedesátníkem

Jeden ze čtyř mušketýrů v Motokrosu národů

Jak běží běh života, přicházejí do jubilejních let po řadě vážených osobností i ti mladší, jimž rovným dílem začínají naskakovat na tachometru života kulatá čísla. V letošním roce tak ke své šedesátce dojíždí i jeden ze zlatého kvartetu sestavy československého družstva pro Motokros národů, který v roce 1975 v Sedlčanech zařídil historický úspěch našich motokrosařů.

Životní příběh mistra světa Jiřího Churavého (* 22. dubna 1952) má jistě co nabídnout, ale je především spojením rodinného zázemí a otcovské péče s pozdějším formováním těmi dnes už legendami československého motokrosu.

Vždyť galerie jmen, která stála za Churavého kariérou je vskutku úctyhodná a nepostrádá prestiže.

„Já jsem měl před očima závodní motocykl od malička. Můj otec Josef jezdil na stopětasedmdesátce ČZ v mistrovství republiky a po skončení závodní činnosti jezdil v rodině můj bratranec Vlastimil Hlous, který byl v šedesátých a sedmdesátých letech minulého století reprezentantem ČSSR.“, vzpomíná na chvíle, kdy poznal první motocykl. „Já jsem začal s motokrosem v Autoklubu Kralovice u Plzně v roce 1965 na malé jawě 50, ostatně tak jako snad všichni mladí kluci v té době. Otec dělal mechanika i trenéra nejdříve Vlastovi, který hájil barvy plzeňské RH a potom společně i mě. To byla dobrá příležitost leccos se naučit a odkoukat, jak jezdí a připravuje se špičkový motokrosový jezdec“, dál přibližuje své začátky. Hlous přivedl mladého Churavého také do Plzně, kde jezdil na ČZ 250 od roku 1968 tři sezóny, až do svého odchodu na vojnu. Že v něm dřímá motokrosový talent potvrdil už v roce 1969, kdy jako vítěz

Jiří Churavý (vlevo) s Františkem Helikarem, osobitým trenérem pražské Dukly, v Nové Pace v roce 1976

krajského přeboru postoupil do mistrovství republiky a už o rok později si v rakouském Lansdorfu vyzkoušel poprvé start v mistrovství světa a ve švédském Knutstorpu se těšil jako člen našeho mužstva ze stříbrné medaile v Trofeji národů.

V roce 1971 nastoupil do pražské Dukly k legendárnímu Františku Mošnovi a pod vedením trenérů Helikara a Hřebečka se začal motokrosu věnovat profesionálně. V té chvíli byl obklopen báječnou partou. V ní byli

Jaroslav Falta, Zdeněk Velký, Antonín Baborovský, Otakar Toman, Oldřich Hameršmíd, Miroslav Halm a další. Začalo se mu dařit, výkonnostně stoupal a dobré výsledky začal vozit i z mezinárodních závodů.

Nepřišlo mu ani na mysl, že by slibná kariéra mohla být něčím přerušena.

„Bohužel na jarním soustředění v březnu 1973 v gruzínském Tbilisi jsem utrpěl vážný úraz hlavy a páteře. Deset měsíců jsem byl v nemocničním léčení, z toho první tři měsíce v SSSR.“ „přibližuje Churavý chmurnou kapitolu svého závodění. Mladý a sportem zocelený organizmus však dokázal vše překonat a na rok a den stál 8. března 1974

na startu kontrolního závodu v Žarošovicích. Dojel druhý za Faltou a porazil Rusa Mojseveva. O návratu do Dukly byl rozhodnuto.

Dnes je víc než sympatické, že náš jubilant i v současnosti nezapomíná na ty, kteří stáli, leč v pozadí, za jeho špičkovými výsledky. Na Dukle vzpomíná na zlaté ruce svých mechaniků Pepíka Lasoty, Karla Rosy, Pepíka Zahradky i Tondy Procházky. Samostatnou kapitolou byly tovární stroje, které připravovali Fr. Bartík, Fr. Brož nebo Ivan Procházka. A který stroj se Churavému nejvíce zamlouval? „My jsme neměli moc na výběr a nesměli jsme myslet na jinou značku, než na tuzemskou. Rád jsem ovšem jezdil na stopětadvacítku ČZ typ 511, nejdříve vzduchem chlazené, později od roku 1978 s vodou chlazeným motorem typ 519. Ještě dnes vzpomínám na strakonické konstruktéry, noblesního a skromného Ing. Františka Pudila, který po tom, co byl administrativně ukončen vývoj silničních motocyklů, přešel na motokrosové speciály a potom hlavně na Oldu Kreutze, s nímž byla radost spolupracovat na vývoji motocyklu. Samozřejmě nezapomínám ani na pana

Památne Sedlčany 1975. Churavý (52) bojuje v závodě Motokrosu národů s mistrem světa stopětadvacítek belgičanem Gastonem Rahiérem

Báčeho, který ladil motor na brzdě. Proto všechno jsem zůstal věrný třídě stopětadvacítek“, nedá. i po letech dopustit na báječná strakonická léta. Strakoničtí dokázali postavit opravdu motocykl světové úrovně plně konkurenčně schopný s cizími značkami. Přidáme-li k tomu Churavého životní formu i přátelské prostředí v celém týmu, pak nejkvalitnější výsledky dosažené v mistrovství světa i po více než třiceti letech zůstávají stále v nejvyšších patrech naší motokrosové historie.

V roce 1974 se stal Churavý hrdinou československé GP na trati v Holicích. Vyhrál první jízdu dvěstěpadesátek a zapsal se poprvé do seznamu vítězů závodů mistrovství. Na konci sezóny pak získal i první ze dvou domácích titulů.

Ještě úspěšnější byla pro něho následující sezóna. Památný závod Motokrosu národů v Sedlčanech má stále na paměti, stejně tak, jako bezmezná nadšení mechaniků Dukly, kteří při nevůli továrny ČZ nastavili a upravili motocykly pro závod, dokázali téměř nemožné. „Věřili jsme si, neboť když nejste tam, kde chcete být, nejste

vlastně nikde, a diváci nás hnali v domácím prostředí kolo co kolo dopředu“. Navíc nad titul ze Sedlčan, se pasoval mezi světovou špičku ve stopětadvacítkách. Skončil celkově pátý a zahájil čtyřleté nepřetržité působení v první světové desítce mistrovství světa. Pak přišla zřejmě nejúspěšnější část kariéry našeho motokrosaře. V ní Churavý nasbíral čtyři GP v mistrovství světa (Švýcarsko, ČSSR 2x, Rakousko) a jeho jediným přemožitelem byl na konci sezóny nakonec pouze legendární mistr světa Belgičan Gaston Rahier. Když se Jiří loučil v roce 1980 s naší reprezentací, ještě stačil testovat prototyp dvěstěpadesátky ČZ typ 978, ale to už byla strakonická ČZ na ústupu a dosahovala už jenom dílčích výsledků. Churavý, byl v sedmdesátých letech velice platným členem našich družstev ve Trofeji národů. Má ve své bilanci vedle již zmíněného druhého místa v roce 1970 i třetí místo v Holicích (1971), další druhá místa z belgického Genku (1972) a italské Maggioro (1975)

i třetí místo ze švýcarského Wohlenu (1976).

Po skončení aktivní dráhy zůstal motocyklům věrný. Dokončil studium, obor trenér motorismu a zůstal v Dukle Praha, nejdříve jako tajemník oddílu, po té jako trenér juniorské reprezentace. Nejprve trénoval – Kučírka, Kováře, Žeravu, Kadlečka, Čepeláka, Bartoše. Když v roce 1994 zrušili Duklu, vrátil se do Hadačky u Kralovic poblíž Plzně a začal podnikat a vede si úspěšně i dnes. Po odchodu těžce nesl skutečnost, že si jeho jezdci našli angažmá v nově založených týmech a už nemohl ovlivnit jejich morálku, ani jejich trénovanost. Věřil totiž, že u nás vyrostle generace mladých, kvalitních jezdců. Smutek už zmínil čas a pro radost a potěšení dnes doprovází syna na regionálních závodech a z povzdálí sleduje, kam český motokros dospěl. Je známo, že podporuje organizaci závodů v západočeském regionu i jinde u nás. To se cení. Motocykly jsou pro něho i v šedesátce elixírem života.

(JW)

*Elegantní skok
Jiřího Churavého
za říditky
prototypové
kapalinou
chlazené
stopětadvacítky
ČZ v závodě
mistrovství
světa v italské
Vicenze
v roce 1978*